

გუბერნატორმა წინადღებმა მისკაც ნოემბერს ქალაქის მოურავს დაუყოვნებლივ გახსენით ქალაქის მეურვე საავადმუშო ვარდელითა; გარდა ამისა, დაუყოვნებლივ მოაწვეთ ამავე დღეს სენით ავადმუშოთა წასაცანა-წამოსაცანად საავადმუშო ეტლით.

* * * **განაშეალის მოკვლევის საქმე.** 3 ნოემბერს ტელისვის ოლქის სასამართლომ მოისმინა დავით გაბაშვილის მკვლელობის **ტ. ტუხუშვილისა, ვლადიმირ ბარათაშვილისა და აღმკვეთელ სპეციალურის** თხოვნა, გაევათავი-სტუფილი სასჯელადან თავდებობითა, და უუკრადღებოდ დასტრავ იგი.

* * * **სამრეგლო სკოლების წესდარეგულირების ვიზა.** საქართველოს მესხაროსმა მაიორ-სოფალისმადელისმა ფლობიანქ დანოვა 11 დეკემბრისათვის ქართულ-სახელის სამრეგლო სკოლების ზედამხედველთა და ქართულ-კახეთის ლეოპოლინიების კრება, რომელმაც უნდა განხილოს საქველმოქმედო სკოლების საქმე სწავლა-აღზრდისა და სამეურნეო შრომა.

* * * **სასანაკრავო-საქვეყნო ვაშლისევა.** ამ ვაშლდ როგორც ისინა ტელისვის გუბერნიის ყველა ნაჭრებში უკვე შეიღება სახანტორავო სამიჯილო კომისიები დაბასოფლების დასაუფრავებლად.

* * * **მოხარულების მადლა.** მარხონელებისა და სასმხროვის პირთა მიღება კავკასიის მთავარსარეზიდენტისა, სასახლოში, 4 ნოემბრის ნავერად, დანაშეულობა დღეს, 3 ნოემბერს, ხუთშაბათს, ნაშუადღევს პირველ საათზე.

✓ **კამპანში ქართული ეკლესიის კურთხევა.** კვირის, პირველ ნოემბერს, აქ აკურთხეს ქართული ეკლესია, რომელიც აშენებულია წმ. ნინოს სახელობაზე და მათი იმპერატორებისა უდიდებულესებისა დაგვირგინების სახსოვრად. ჰეკურთხებულად და შირადღვალად ბრძანდებოდა მისი ყოვლად-უმაღლედღვალისკომა ვლადიმერო, ეპისკოპოსი კავკასიისა და შიდა რუსეთისა ეკლესიისში მობრძანებისამებრ, ყოვლად-სამღვდლის ეკლესიის კურთხე წინ მიიგებნენ ქართული სკოლის მოწვევების ქართული სკოლის. წირვის და კურთხევის დაწყებულად საეთარდო სობორიდან ეკლესიაში მოსვენეს ივერის საკვირველო-მოქმედი ღვთის-შემობის ხატი, წირვას დასრულნენ ოლქის მმართველ გენერალ-ლეიტენანტი კახაბერი, გენერალ-ლეიტენანტი ტრიბუნო

ქალაქის მოურავი ფროლოვი, გიმნაზიის დირექტორი ვინოგრადოვი და ქალაქის სხვა წარჩინებული პირნი. დღითღამვე ეკლესიის ხალხით ისე ვივისო, რომ ვერ-კოცნებოდნენ და წირვის დროს ბევრს გარდ მოუხდებდნენ. გათვალისწინებოდა სობორი: ქართულ ენაზე სკოლის მოწვევების მოწვევების გუნდი, პ. ნ. ბოცკაის ლიტერატორი და რუსულ ენაზე სობორის სობორი, წირვის შემდეგ ის ყოველ უსაღველეთესობამ წარმოსაქვა ქალაქებში რომელშიაც ნათლად გამოხატა ქართველების ის უხეველი მდგომარეობა, რომელშიაც ისინი იმყოფებოდნენ სხვა და სხვა ხალხთან ომიანი-ბის დროს მტკიცად თავიან რჯულის დასაცვლად, კავკასიაში არა ტრანის ხალხში არ შეინახა თავისი ინტენდილო რჯული ისე მტკიცედ, როგორც ქართველებმა, რის გამოც ქართველები შეიძლება ჩიოვდნენ არ თავებოდნენ კიდევ მართლ-მადიდებელ რჯულის ბურჯითა, აგრეთვე საქართველოს სკოლების სახელმწიფო როდ ივერის ღვთის-შემობის ხატი მოდესრო, რომელიც ბევრ დროსგან წარსულად, თამარ დედოფლის მიერ იქნა დალოცვილი, თვეწინდელ გაქრისტიანებულ ოსებისთვის იქნა ნაწიქ და ამ წარდემშიც საქართველოს შემდეგ მინაც არ დაევიწყებოდ თავის აქ დასწრებით ეკლესიის გაამდინებოა წირვის შემდეგ სამღვდლო პირნი ეპისკოპოსითა და ქართველობა მიწვეულ იქნენ საღვთო, რომელთაც ქართველობა საზოგადოებამის ყოვლად-უსაღველეთესობის მითავა სასწრაფო საუბრებო აღმობა. ამ გვირადღესობად სურვილი და განსობრუტელად საღვთო საქმე, აკურთხა ეკლესია, ვილო სინათლის კარი და ქვედათი მცხე მადლი აქაურ ქართველობას, რომელთაც სისრულეში მოიყვანეს და აკურთხეს პირველი ეკლესიის მძღვლისა ჩრდილოეთი კავკასიაში

ბავლე მოსლეთში

* * * **ს. ბაბა.** ვერ წარბოღებნი რა მიგვიჩვენებს უწინეს ქალის და მის ახლო-მახლო სოფლების მღვდლები. მათ დაემუქნაო შამა, ისეთი შამა, რომელსაც თავის შვილებს ყოველდღესობისთვის უწყებს გული დღე და ღამ მთლილი ის ვაინდნა, როგორც იმე შეიღების კეთილდღეობა არ მოვალეთ. ასეთი გულშემატკვარი ამ შამა ქალისა და მის გარშემოსოფლებსა ბრძანდებოდა. იგივე გვივის აქ ამილახვარი. ერთ დღამის ვერ შეხებდით ზემოსის ბულ სოფელში (და თათრის ბულ

ვირის მახარშიც), რომელიც ლოცვა-კურთხევით არ იხსენებდნენ თავი ასეთი. რათი დამახარებო მან ასეთი მამაშეფორი სიყვარული ხალხისაგან? თავის გულკეთილობით და ქველმოქმედებით, როგორც „ნ. ფ.“ შეთხებდებოდა უწყინა, მთელი სოფელი ქალაქი დამოწ, თავი ამილახვარმა უსესხა ხალხს თავიანიად შვილი ვაინაი ჰური და დავრთვა. ქ. ვარში უნდა შეკეთა ტექვიარხილი, ახლა კიდევ გარის ცხენში აშენებს ბაღს და ტელით მიხადგოზ გახას. ამანებს ღამ მიუქმარო კიდევ; კასიანდ ვიტივე ქალმანი თავისი ხარჯით გზის შეკეთება და ხილების მოაჯირების ვაკეთება, თავისი ხარჯითვე სამთავროსი ეკლესიის და ქალის ღვთის-შემობის დეკლესიის შეკეთება და იქვე გვერდზე შაჟისა სალოკელის აგება. ამისაგანვე ვაზრახება აქეს თავის სასამოლო სოფლის გულხობას აკურთხეს ვეგახშევი და დაარსოს ნაქი. აარსებს დღესო, წინათ-საყვის, შესწირა სკოლის 7 დესტრუქცი მემორიალი მიწა, სადაც მოწვევები სწავლებენ ბაღლანბას, მოვლს ქალის გლეხობას უფასოდ დავრთვა აენახოს წამალი და აპარტეტი, ამ დღემდე რუსეთიდან ჩამოიტანა აურავებილი ჩიოვლები, რომელსაც გლეხებს იმავ ფასად ამოვლს, როგორც დავრთვა აკახა, აკახისგულს, ვიტივე შეიძლება გადგახას, რომელთაც შეიძლება არა აქეს უფასოდ უფასობა, როგორ შემოიპაზოს ჩამოვალთა და აფურთხ სხვა მისი ქველმოქმედება!

ვესურებთ დიდხანს სიცოცხლეს ღრმად პატივსცემულ თავიანი გვივის აქ ამილახვარს და ვიხოვო ღმრის, რომ არ მოეწყინოს სასამოლოსი სიყვარული. შესამღვებელია, ვითხებულმა სიქებას აქებს და იმითა არა შესწირა. მართალი ბრძანება, მაგრამ გვერდზე მემოხდებოდა უფრო აიჯერ და იჯერე მტერი შეხებდა აქეთ, მაგრამ იმის ვერ აქ ეტლიობა გლეხებს შეხებდით, არამედ არ იცინა წეს მართავთ და არა არა...
ივ. მუღლიშვილი

* * * **ს. ბაიში** (ზუგდიდის მახარა). კეთილად მაგალობა. ამ სოფლისათვის ბუნების მთელი ყოველგვარი სიმდიდრე, მხოლოდ მცხოვრებით თავიანი უთაობით და ურთობის გავტანტობით მითი ვერ უსარგებლობია, სწავლა-განათლებლობა ეს სოფელი, თუ არ უკან, წინ ვერ წახლდა სხვა მახლობლად. 50-მდე კომლი მცხოვრებს ვერ მოუხდებოდა ერთ-ერთი სინი სამხრეთის სკოლა გადეთკეთებამ ორ-კოლისიანად, თუცა წინამაჟ ერთა მამულიც არ დავ

ხარჯებდით, რადგან სკოლა მრავალმხრივ აქეთ მოიპოვოს ბრძანებულ სახელმწიფო ყაზარმაში სასოფლო სასამართლოდ ერთად. ამ შენობის ნახევარზე მტერი თავების სანადაროთ აქეთ მიქვილი.

თავად-აზნაურთა აქ ცოტათა, და რომელიც არიან, იმამო მართლებული მწელი საბოვანი, რომ ვივის განათლებით სოფლის რამდენი სოფელი. ერთად-ერთი დაღვალევი მოღვაწე არის ან. ფ. ჯორაბილის მეუღლე როგოვა თამა. ამამიშის ასული იგი, როგორც ნასწავლი და სკამოდ გამოცდილი აღმანი, ამ სოფელში მოსოლო თანავე შეუღდა მოღვაწეობას: პირველად მიიპარა მოხარული ქალები სასწავლებლად, ასწავლა წერა-კითხვა და რუსულ-ქართული ლაპარაკი, ქრ-არეთა და ყოველგვარ საქმე. გვერდით თავისი სიმეტილი რუსულ-ქართულ და ფრანგულ ენებში, შესწავლა ხელ-საქმეები და მისი ნიქის სასწავლებელი, სადაც, კარის ბიჯის წყალობით, შეიქმნა დიდი სკოლიანი ამხანაგებს შორის. მოიკეთებოა მათგან დედამ, მამაკ ხელი თავის ერთად-ერთი ვივის სწავლბას და ისიც მისეკა თუ არა სასწავლებელი, თეთი შეუღდა მანქანებით აბრეშუმის ამოღება და დარბაზების და ხილების ქსოვის შესწავლის. როცა ეს ხელობა ბეჯავადა შეისწავლა, აზრინა თავის მეუღლეს საქორე მანქანები, გამართა ზემოსებელი ყაზარმაში ერთ თავისებულ ოთახში ქარხანა და შეუღდა მუშაობას. დიდი ხანი არ არის, რაც მან მუშაობა დაიწყო და ორიოდ მოხარულ ქალს შესწავლა მანქანებზე მუშაობის ამოცანა რუკა. ის მზად არის უსახილოდ ასწავლოს სრული ცოდნა მსურველთ, მხოლოდ ცოდვის კითხვა ეს არის, რომ ასეთი სასარგებლო ხელობის შესწავლის მსურველებს გვერ-ჯობობით ვერ გახდებოდა ვესურვებთ კარგების განხილვას და ასეთი კეთილშეგობითების მიჩვენებულ დედების მთი შორის გამბარდებას.

* * * **საბა. ჯუმათი** (გურია). საჭარო განმტრეკი. ატნოსის მუკრელის განმტრეკი მთიასეთელად წარბილი სს. ებალაურიდან და საჯალიოდა, რომელშიაც სხვათა შორის, ავტორი აქაურ მოწვევებულ გვისყვედვლებს, ვითოვე ჩვენ სკოლას, რომელსაც არ ვიძლევეთ, ეს სამართლებო მოღვაწეობა. შემდგომ ავტორს არ ჰქონდეს გაგებოდა, რომ ჩვენ ხუთიოდ აქაურმა მოგვიტრეკ, სადგურის უფროსის ბანი გაუბნის მეთაურობით, ოცდა ან მანეთამ

კვირანი

გირთი ამ სოფლის მკვიდრი. აქედან სწავს, რომ წიგნი-საეცესამკითხველი დიდად საკუთარ მოთხოვის, რომლის საშუალებით ყოველგვარ ზნობრივი მდგომარეობა ამათ გაუმჯობესდება. დარწმუნებული ვარ, რომ თუ ყველა არა ზოგიერთი მიხვნი ამ სოფლის შემხინდელი პირნი თავის ვასათობაში მიმართავენ სამკითხველს, რომელიც წამახვენი სხვივით ამ გვართის სოფელი, როგორც ზნობრივად, აგრეთვე სრულად მამალებით წინ წაიწევი. იმედია მამა მღ. თ. კარანაძე, როგორც ამ სოფლის მოსახლე და კეთილ მოღვაწე, ამასვე მოთხოვს და დაარსების სასწავლებლებთან სამკითხველს, რომლისთვისაც ჩემის პატივით არც ერთი ამ სოფლის მკვიდრული პირი არ დაიშურებულა შემწეობას, ამ უმადო აქვე იმართება ზნობრივად წამოდგენებით. დიდს სახარულიში არიან ხოლმე მკვიდრები, რომ დიდი სწენ ასევე ზნობრივად განვითარება სასარგებლო საქმეს ვარჯის იმისა აქაური მოთავე ამ შეგნებულ პირთ ვინმე დახსნიდეს საზოგადოებას თუ ვინმე მისი მნიშვნელობა, თუ რამდენად სასარგებლო და ხალხისთვის, არ იქნება ურიდო, რომ სამკითხველს სასარგებლოდ გამართავდენ წარმოდგენებს, რომლის შემთხვევაშიც კუტკუტით შეკვირიონ და ეგებ, დღემთა ქნის, ველირხოთ სამკითხველნი.

12331, 13084, 7859, 11821,
9217, 15023, 6618, 14103, 9528,
12289, 12514, 14588, 13180,
1862, 3380, 13232, 15439, 977,
6372, 8510, 8666, 13362, 10878,
7321, 4419, 14426, 12087, 4476,
15469, 7553, 14036, 11885,
8759, 2338, 8931, 14610, 2689,
2277, 15036, 11078, 11553,
1871, 15207, 8737, 9854, 12419,
14221, 9483, 12751, 2252, 5782,
4111, 6681, 424, 0078, 9919,
7108, 7379, 10988, 10055, 4025,
765, 8301, 9498, 11444, 9765,
14606, 3688, 1832, 1559, 13006,
6173, 12066, 10288, 767, 15378,
12373, 2105, 8335, 3238, 1420,
5526, 12071, 1571, 3522, 14435,
9730, 10005, 9996, 7580, 14503,
505, 15745, 10075, 5698, 1582,
8218, 2786, 2146, 11723, 15471,
10731, 2519, 6357, 9779, 4516,
2858, 3810, 11068, 491, 152,
14985, 1623, 36, 3879, 7456,
1619, 984, 14938, 8997, 5039,
15747, 2980, 9567, 5049, 3572,
9869, 8588, 12369, 30364, 4430,
12200, 7803, 13991, 1741,
3762, 6003, 15047, 2066, 4064,
11168, 13686, 92, 11194, 12450,
14737, 13474, 3907, 15293, 8409,
4508, 6691, 14022, 602, 4523,
8355, 1169, 7480, 7281, 8329,
8563, 2937, 6375, 2283.

მიტევის შესახებ და ძალიან შეაქო ზოლა. (ცენტრმა და ნაციონალისებმა შეაწყვეტინეს ლამაზი: უკლებრივ შემარცხენი ტაბო და სურათი). დღემდე განაცხადდა, რომ პოლიტიკა გასაწყვეტამას წინად სამართალი მიეცეთ, ვინც წარსულში შეუცდებოდნენ მიყენეს. მაგრამ ამათ იცის რა საზარალოში მისცეს ყველა ვინც შეუცდებოდნენ მიყენეს ჯარს, რომ ვინც დაწესებულებასთან დღემდე წაიჭიანა რომდენმე აღიღო ვინც წარსულად ფერხებოდა წაიჭიანა ღრუბოში წერილები, დროსაში წინააღმდეგობა განაცხადდა და სწავს, რომ მე წინააღმდეგ ვარ იმისა, რომ შეუცდარი სამართალი იქნენ მიტეხული, მაგრამ მსურს, რომ სამართალი მისცეს გზალოდ პანტივანი. კოლეგა მე წინააღმდეგობა განაცხადდა, კავენიანა მოითხოვა, ნება მომეცით შევეცითხა შაფარბას დღემდე მის სიტყვების გამოყოფა დღემდე მოითხოვა, ეს შეცითხება ერთის თვით გადასცემდა და პოლიტიკა შეიწინა იგი. კრება ირმათაში მისი გადილა. სოციალისტებმა პრეტენზია შეიტანა წინააღმდეგ იმის შესახებ, რომ ვინცმე აღიქმნას არსებულა წინააღმდეგ კანონი. დღემდე განაცხადდა, ვეკამე ისეთი საქმე არ არის, რომ მაგის გადაღება არ შეიძლებოდეს. პოლიტიკა 369 ხმის უფერ.

ტესობით 98 ხმის წინააღმდეგ, უარ-პოლიტიკის წინააღმდეგ.

ნისრი

გამომგზავნი პურის ამა 1898 წ. 20 ოქტომბრად, ვიდრე შეიგვეგზავნებინა.

ა) ფურის ზუნა
1-ლი ხარისხის, გამომცხე. რუსეთის ფევილ. გირ. 4 1/2 კ. მეორე ხარისხის, გამომცხე. ნახევარი რუსეთის ფევილ. განახევრად აღიღო. გირ. 3 1/2 კ. შესამე ხარის, გამომცხე. საუკეთესო ადგილი. ფევილ. 3 1/2 კ. ბ) თარის ზუნა
1-ლი ხარისხის ჯვარი-მამის ზური, 1 გირანჯე . . . 5 კ. მეორე ხარისხის, გამომცხე. ნახევარი რუსეთის და ნახევრად აღიღო. ფევილ. 4 1/2 კ. მესამე ხარის, გამომცხე. საუკეთესო ადგილი. ფევილ. 3 1/2 კ. გ) ჭაფის
პირველი ხარისხისა, ჯვარის-მამის ღაფური, გირანჯე 6 1/2 კ. მეორე ხარის, თორღობა-ვანი, საუკეთესო ადგილი. ფევილ. 3 1/2 კ.

1898 წ. 29 ოქტომბრად, ვიდრე შეიგვეგზავნებინა
ძროხის ხორცი 1 ხარისხისა უღვესკეთ . . . 6 1/2 კ. სუკი 1 გირანჯე . . . 12 კ. ცხვრის ხორცი უღვესკეთ . . . 12 კ.

2 ნომერი

პანძა. შაქრი-ფაშა და ოსმალების ჯარი გემებზე დასხდენ.
პანიჭი. საქასაციო პოლიტიკა მოიხმინა კურლანდის წევრება და შანუანი გამოხმობა.
პანძა. სულის ნაფთსაღვურში მივიდა გერმანიის გემი სერტაპ, საიდანაც გარდაცვა ფოსტო სულის ნაფთსაღვურშივე მოსულ ხომალდს გოგონე კოლდრას. შემდეგ ორივე გემი რღვენი ვივად.

პაიხიზაძენი. კამინებმა გუგუზანა დღემუ პარონში სპეციალური კომისიის ანგარიხის დღეგებულებს. დღემუში სათქვამია—წელი განაგრძობთ მოლაპარაკებას იმის შესახებ ვინ უნდა ვანგოს ფლირეს კუნძულებს. მოლაპარაკების ერთადერთი საგნად უნდა იყოს ის თუ როგორ გადაცემა კუნძულო.

საბიჭინი. დღემუშიც პოლიტიკა სოციალისტიკა ფურხინიკი შეეცაობა იმ ბრალდების შესახებ, რომელიც ურანდ ვოიეს დასხვად უკანასკნელს მიერ ისეთის წინააღმდეგის გამო, რომელშიც იგი ჯარის მუშაკსუცხოვს აცხებებს. ფურხინებმა იკითხა: რად სდევნიან ჯარის მუშაკსუცხოვსათვის, მაშინ როდესაც არა სდევნიან იმათ ვინც მაგისტრატურის მუშაკსუცხოვს აცხებებს. შემდეგ ორტორმა აღიქმარა ზოლის სამართალი.

საგაერო ჩაიგება

ყურთორული საუბარი
— რა საფრადე ჩაიგვიან ერთმანეთს ეს მხვევზება ქალაქისი სურათს უნდა აფიქსი?
— ჩემო კა ნიხნებმა გესადავი.
— ჯერ-ღურთადები არიან?
— დას, მაგრამ ერთმანეთსე-ქე არა!

დღეგებები

(რუსეთის დღემუთა სააგენტოსაგან)

2 ნომერი

პანძარაძენი. სათავად-პანაფური სადილი-მამული ბანკის ბილეთების განათლების მიგვეტე ტრავია: ნომრები სერისა: 5998, 4221, 13708, 11295, 12582, 11441, 6032, 13420, 11204, 2218, 1370, 11583, 5586, 13541, 1078, 9106, 15537, 12218, 1745, 739, 15098, 6430, 2762, 7239, 6177, 6649, 15561, 13236, 4868, 13335, 8598, 8065, 6188, 7615, 3130, 4975, 360, 12244, 14615, 13974, 10657, 7032, 15616, 14048, 7807 421, 15581, 10456, 8890, 11556, 5747, 10534, 4728, 10622,

სხივი წარსულისა

ასეკრადეც ამბავი, დანერგილი ვაწეულებსა და ხალხისთვის მიკარა გაცხადების მიერ, გამოვლი და ისეუბნა შურაქა, წინად შენსაგალი და წინასა მიეცებათ იმ ფულს, რომელიც დღე იკრებოდა. მესტის ტარის განახლებულად ისეუბნა: ტელისში—წერა-კითხის საზოგადოების მოხალისე, ქუთაისში—ხეცენიშვილიან. წერილებთან და ხეცენიშვილიან, ახალ-ქალში, ოსურგეთში და ბათუმში—თავართ კაიძისთან. (6-4)

КУРСЪ БУХГАЛТЕРИИ,

состоящий изъ слѣдующихъ предметовъ:

- 1) Бухгалтеріи двойной итальянской по разнымъ отраслямъ торговои промышленности;
- 2) Коммерческой арифметики (банковъ и торговъя операций);
- 3) Арифметики на счетахъ;
- 4) Коммерческой экономіи;
- 5) Торговъя и всенеселья узаконеніи.

преподаетъ И. Я. БРОНЪ-БРЕННЕРЪ, гл. бухгалтеръ общ. важн. сельхоз. кредита и препода. школы садоводства.

Плата за весь курсъ 60 руб.

Курсъ 3-мѣсячный, при еже-годномъ числѣ въ теченіе 2-хъ часовъ, по вечерамъ. Нѣтъ платы за реальную училища и школы садоводства.

Аттестаты за всѣ курсы дѣются отъ реального училища и школы садоводства.

Составлена И. Я. фонъ-Бреннеръ книга «Коммерческая арифметика» содержитъ въ себѣ VI отдѣловъ: 1) арифметики, вычисленія на счетахъ; 2) монетнаго значенія, 3) торговъя сѣлки, 4) всенеселья операций, 5) торговъя товарищества, 6) банки и ихъ операции, 7) биржевая операция (20 азъ и таблица). Книга 2 руб. Продается во всѣхъ нинѣшнихъ магазинахъ и у автора: Михайловская ул., № 71, и Бартинская, сельско-хоз. баня.

(100—58)